DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA 2010/60/ES

2010 m. rugpjūčio 30 d.

kuria nustatomos tam tikros nukrypti leidžiančios nuostatos, taikomos gamtinei aplinkai išsaugoti skirtų pašarinių augalų sėklų mišinių prekybai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/401/EEB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla [1], ypač į jos 13 straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą,

kadangi:

(1) Iš tarptautiniu ir ES lygmeniu padarytos pažangos matyti, kad pastaraisiais metais su biologine įvairove ir augalų genetinių išteklių išsaugojimu susiję klausimai tapo itin svarbūs. Šių klausimų sprendimo pavyzdžiai būtų 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas 93/626/EEB dėl Biologinės įvairovės konvencijos sudarymo [2], 2004 m. vasario 24 d. Tarybos sprendimas 2004/869/EB dėl Tarptautinės sutarties dėl augalų genetinių išteklių maisto pramonei ir žemės ūkiui sudarymo Bendrijos vardu [3], 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 870/2004, nustatantis Bendrijos žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo, apibūdinimo, rinkimo ir naudojimo programą ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1467/94 [4], ir 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai [5]. Siekiant atsižvelgti į šiuos klausimus reikėtų nustatyti konkrečias sąlygas, laikantis pašarinių augalų sėklų mišinių prekybą reglamentuojančių ES teisės aktų, t. y. Direktyvos 66/401/EEB.

(2) Siekiant, kad gamtinei aplinkai išsaugoti skirtais pašarinių augalų sėklų mišiniais (toliau – mišiniai aplinkai išsaugoti) būtų prekiaujama atsižvelgiant į poreikį išsaugoti genetinius išteklius, net tais atvejais, kai tų mišinių sudedamosios dalys neatitinka kai kurių Direktyvoje 66/401/EEB nurodytų bendrųjų prekybos reikalavimų, būtina numatyti tam tikras nukrypti leidžiančias nuostatas.

(3) Siekiant užtikrinti, kad mišiniai, kuriais prekiaujama kaip mišiniais aplinkai išsaugoti, atitiktų minėtų nukrypti leidžiančių nuostatų reikalavimus, būtina nustatyti, kad prekyba tokiais mišiniais leidžiama tik turint leidimus. Leidimas turėtų būti suteikiamas pateikus prašymą.

(4) Vis dėlto, kalbant apie mišinius aplinkai išsaugoti, kurių sudėtyje yra saugotinų veislių, kaip nustatyta 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvoje 2008/62/EB, numatančioje tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis [6], ši direktyva neturėtų pažeisti Direktyvos 2008/62/EB nuostatų.

(5) Pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos [7] valstybių narių nustatytose specialiose saugomose teritorijose yra natūralių ir pusiau natūralių buveinių, kurias verta išsaugoti. Tokios teritorijos turėtų būti laikomos mišiniams aplinkai išsaugoti skirtų sėklų šaltinio teritorijomis. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti ir kitas teritorijas, padedančias išsaugoti augalų genetinius išteklius, jei jos atitinka panašias taisykles.

(6) Reikėtų nustatyti, kad mišinių aplinkai išsaugoti sudedamosios dalys pagal rūšį ir prireikus porūšį būtų nurodomos leidime ir etiketėje. Taip pat reikėtų nurodyti konkretų mišinio, kuriam taikoma Direktyva 66/401/EEB, sudedamųjų dalių daigumo lygį, kuris neatitinka tos direktyvos II priede išdėstytų daigumo reikalavimų. Taikant šiuos reikalavimus natūraliems mišiniams aplinkai išsaugoti būtina atsižvelgti į derliaus nuėmimo metodą.

[1] OL 125, 1966 7 11, p. 2298/66.
[2] OL L 309, 1993 12 13, p. 1.
[3] OL L 378, 2004 12 23, p. 1.
[4] OL L 162, 2004 4 30, p. 18.
[5] OL L 277, 2005 10 21, p. 1.
[6] OL L 162, 2008 6 21, p. 13.
[7] OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

(7) Būtina nustatyti nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su mišinių aplinkai išsaugoti tyrimu, kurį prieš išduodamos leidimą prekiauti atlieka valstybės narės. Atliekant šių mišinių tyrimą, tam tikriems atvejams taip pat turėtų būti numatyta taikyti skirtingus derliaus nuėmimo metodus, atsižvelgiant į tai, ar mišiniai aplinkai išsaugoti yra dirbtiniai, ar natūralūs.

(8) Siekiant, kad mišiniais aplinkai išsaugoti būtų prekiaujama atsižvelgiant į poreikį išsaugoti genetinius išteklius, reikėtų nustatyti ribojimus, visų pirma susijusius su kilmės regionu ir sėklų šaltinio teritorija.

(9) Reikėtų nustatyti didžiausią mišinių aplinkai išsaugoti pardavimo kiekį. Siekiant užtikrinti, kad šio didžiausio kiekio reikalavimo būtų laikomasi, valstybės narės turėtų nustatyti reikalavimą augintojams nurodyti mišinių aplinkai išsaugoti, kuriems jie ketina prašyti leidimo, kiekį, o prireikus valstybės narės turėtų augintojams skirti individualias kvotas.

(10) Siekiant užtikrinti mišinių aplinkai išsaugoti atsekamumą, reikėtų nustatyti tinkamus pakuočių uždarymo ir ženklinimo reikalavimus.

(11) Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai taikomos šioje direktyvoje nustatytos taisyklės, turėtų būti atliekama oficiali stebėsena.

(12) Praėjus atitinkamam laikotarpiui Komisija turėtų įvertinti, ar šioje direktyvoje nustatytos priemonės yra veiksmingos.

(13) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) sėklų šaltinio teritorija yra:

i) valstybės narės nustatyta teritorija, kuri pagal Direktyvos 92/43/EEB 4 straipsnio 4 dalį yra speciali saugoma teritorija; arba

ii) augalų genetiniams ištekliams išsaugoti skirta teritorija, kurią valstybė narė nustatė nacionaline tvarka, pagrįsta kriterijais, panašiais į numatytuosius Direktyvos 92/43/EEB 4 straipsnio 4 dalyje kartu su 1 straipsnio k ir l dalimis, ir kuri yra administruojama, saugoma ir stebima tos direktyvos 6 ir 11 straipsniuose numatytais būdais;

b) surinkimo teritorija – sėklų šaltinio teritorijos dalis, kurioje sėklos surinktos;

c) natūralus mišinys – sėklų mišinys, kuriuo prekiaujama kaip surinkimo teritorijoje nuimto valytų arba nevalytų sėklų derliaus mišiniu;

d) dirbtinis mišinys – toliau nurodytu būdu gautas sėklų mišinys:

i) tam tikros atskiros rūšies sėklos surenkamos surinkimo teritorijoje;

ii) i) punkte nurodytos sėklos padauginamos ne surinkimo teritorijoje kaip vienos rūšies sėklos;

iii) tuomet tų rūšių sėklos sumaišomos, kad būtų gautas genčių, rūšių ir prireikus porūšių, kurie yra tipiški surinkimo teritorijos buveinių tipui, mišinys.

2 straipsnis

Mišiniai aplinkai išsaugoti

1. Nukrypdamos nuo Direktyvos 66/401/EEB 3 straipsnio 1 ir 2 dalių, valstybės narės gali leisti prekiauti įvairių genčių, rūšių ir prireikus porūšių mišiniais gamtinei aplinkai išsaugoti atsižvelgiant į poreikį išsaugoti tos direktyvos 22a straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus genetinius augalų išteklius.

Šių mišinių sudėtyje gali būti Direktyvoje 66/401/EEB nurodytų pašarinių augalų sėklų ir augalų, kurie pagal tą direktyvą nėra pašariniai, sėklų.

Tokie mišiniai toliau vadinami mišiniais aplinkai išsaugoti.

2. Jei mišinio aplinkai išsaugoti sudėtyje yra saugotina veislė, taikoma Direktyva 2008/62/EB.

3. Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, taikoma Direktyva 66/401/EEB.

3 straipsnis

Kilmės regionas

Valstybei narei leidus prekiauti mišiniu aplinkai išsaugoti, ji nurodo regioną, su kuriuo tas mišinys yra siejamas (toliau – kilmės regionas). Ji atsižvelgia į informaciją iš augalų genetinių išteklių institucijų arba valstybių narių šiam tikslui pripažintų organizacijų. Jeigu kilmės regionas yra keliose valstybėse narėse, visos susijusios valstybės narės jį nurodo bendru susitarimu.

4 straipsnis

Leidimas

1. Valstybės narės gali leisti prekiauti mišiniais aplinkai išsaugoti jų teritorijoje esančiame kilmės regione, jei tie mišiniai atitinka 5 straipsnio reikalavimus (taikoma natūraliems mišiniams) arba 6 straipsnio reikalavimus (taikoma dirbtiniams mišiniams).

2. Leidime pateikiami šie duomenys:

a) augintojo pavadinimas ir adresas;

b) derliaus gavimo metodas: natūralus ar dirbtinis;

c) procentinė sudedamųjų dalių svorio dalis pagal rūšį ir prireikus porūšį;

d) dirbtinio mišinio atveju – konkretus Direktyvoje 66/401/EEB nurodyto mišinio sudedamųjų dalių daigumo lygis, kuris neatitinka tos direktyvos II priede išdėstytų daigumo reikalavimų;

e) mišinio, kuriam išduodamas leidimas, kiekis;

f) kilmės regionas;

g) prekybos ribojimas kilmės regione;

h) sėklų šaltinio teritorija;

i) surinkimo teritorija ir, jei tai dirbtinis mišinys, dauginimo teritorija;

j) surinkimo teritorijos buveinių tipas; ir

k) surinkimo metai.

3. Dėl 2 dalies c punkte nurodytų natūralių mišinių aplinkai išsaugoti, pakanka nurodyti tas sudedamąsias dalis pagal rūšį ir prireikus porūšį, kurios yra būdingos surinkimo teritorijos buveinių tipui ir kurios, kaip mišinio sudedamosios dalys, yra svarbios siekiant išsaugoti gamtinę aplinką atsižvelgiant į poreikį išsaugoti genetinius augalų išteklius.

5 straipsnis

Leidimo prekiauti natūraliais mišiniais aplinkai išsaugoti reikalavimai

1. Natūralaus mišinio aplinkai išsaugoti sėklos turi būti surinktos jo sėklų šaltinio surinkimo teritorijoje, kurioje nebuvo sėjama pastaruosius 40 metų iki augintojo prašymo pateikimo datos, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje. Sėklų šaltinio teritorija turi būti kilmės regione.

2. Natūralaus mišinio aplinkai išsaugoti sudedamųjų dalių procentinė dalis, kurią sudaro rūšys ir prireikus porūšiai, kurie yra būdingi surinkimo teritorijos buveinių tipui, ir kurie, kaip mišinio sudedamosios dalys, yra svarbūs siekiant išsaugoti gamtinę aplinką atsižvelgiant į poreikį išsaugoti genetinius augalų išteklius, turi būti tinkama surinkimo teritorijos buveinių tipui atkurti.

3. 2 dalyje nurodytas sudedamųjų dalių daigumo lygis turi būti pakankamas surinkimo teritorijos buveinių tipui atkurti.

4. Didžiausias rūšių ir prireikus porūšių, kurios neatitinka 2 dalies nuostatų, kiekis neturi viršyti 1 % svorio. Natūralaus mišinio sudėtyje neturi būti *Avena fatua, Avena sterilis* ir *Cuscuta spp*. Didžiausias *Rumex spp*., išskyrus *Rumex acetosella* ir *Rumex maritimus*, kiekis neturi viršyti 0,05 % svorio.

6 straipsnis

Leidimo prekiauti dirbtiniais mišiniais aplinkai išsaugoti reikalavimai

1. Dirbtinių mišinių aplinkai išsaugoti atveju, surinktos sėklos, iš kurių gaunamas dirbtinis mišinys, turi būti surinktos jo sėklų šaltinio surinkimo teritorijoje, kurioje nebuvo sėjama pastaruosius 40 metų iki augintojo prašymo pateikimo datos, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje. Sėklų šaltinio teritorija turi būti kilmės regione.

2. Dirbtinio mišinio aplinkai išsaugoti sėklos turi būti tos rūšies ir prireikus porūšio, kurie yra tipiški surinkimo vietos buveinių tipui, ir kurie kaip mišinio sudedamosios dalys, yra svarbūs siekiant išsaugoti gamtinę aplinką atsižvelgiant į poreikį išsaugoti genetinius augalų išteklius.

3. Dirbtinio mišinio sudedamosios dalys, kurios yra pašarinių augalų sėklos, kaip nustatyta Direktyvoje 66/401/EEB, prieš sumaišant, turi atitikti Direktyvos 66/401/EEB II priedo III skyriuje išdėstytus komercinei sėklai taikomus reikalavimus, susijusius su analitiniu grynumu, kaip nustatyta to priedo I skyriaus 2 dalies lentelės 4–11 skiltyse, didžiausiu kitų augalų rūšių sėklų kiekiu III priedo 4 stulpelyje nurodyto svorio mėginyje (iš viso stulpelyje), kaip išdėstyta II priedo I skyriaus 2 dalies A punkto lentelės 12, 13 ir 14 stulpeliuose, ir su lubinų sėklomis susijusias sąlygas, kaip išdėstyta to priedo I skyriaus 2 dalies 15 stulpelyje.

4. Dauginimą galima atlikti penkias kartas.

7 straipsnis

Procedūriniai reikalavimai

1. Leidimas išduodamas augintojui pateikus prašymą.

Prie prašymo pridedama visa informacija, būtina patikrinti atitiktį 4 ir 5 straipsniams (taikoma natūraliems mišiniams) arba 4 ir 6 straipsniams (taikoma dirbtiniams mišiniams).

2. Natūralių mišinių aplinkai išsaugoti atveju valstybės narės, kuriose yra surinkimo teritorijos, atlieka vizualinius patikrinimus.

Šie vizualiniai patikrinimai atliekami surinkimo teritorijoje tinkamu dažnumu per visą auginimo laikotarpį, siekiant užtikrinti mišinio atitiktį bent jau 5 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytiems leidimui taikomiems reikalavimams.

Vizualinius patikrinimus atlikusi valstybė narė įformina jų rezultatus.

3. Dirbtinių mišinių aplinkai išsaugoti atveju, nagrinėdama prašymą valstybė narė atlieka tyrimus arba jie atliekami valstybei narei oficialiai prižiūrint, siekiant patikrinti, ar mišinys aplinkai išsaugoti atitinka 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus leidimui taikomus reikalavimus.

Tokie tyrimai atliekami pagal dabartinius tarptautinius metodus, arba, jei tokių metodų nėra – pagal bet kokius tinkamus metodus.

Atliekant tyrimus susijusi valstybė narė užtikrina, kad mėginiai būtų imami iš vienarūšių grupių. Ji užtikrina, kad būtų taikomos Direktyvos 66/401/EEB 7 straipsnio 2 dalyje nustatytos taisyklės dėl partijos svorio ir mėginio svorio.

8 straipsnis

Kiekybinis ribojimas

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kasmet į rinką pateikiamas mišinių aplinkai išsaugoti sėklų kiekis neviršytų 5 % bendro visų pašarinių augalų sėklų mišinių, kuriems taikoma Direktyva 66/401/EEB, svorio, ir juo būtų prekiaujama susijusioje valstybėje narėje atitinkamais metais.

9 straipsnis

Kiekybinių ribojimų taikymas

1. Natūralių mišinių aplinkai išsaugoti atveju valstybės narės užtikrina, kad augintojai prieš auginimo sezono pradžią praneštų mišinių aplinkai išsaugoti sėklų kiekį, kuriam jie ketina prašyti leidimo, ir numatomos surinkimo teritorijos ar teritorijų plotą ir vietą.

Dirbtinių mišinių aplinkai išsaugoti atveju valstybės narės užtikrina, kad augintojai prieš auginimo sezono pradžią praneštų mišinių aplinkai išsaugoti sėklų kiekį, kuriam jie ketina prašyti leidimo, ir numatomos surinkimo teritorijos ar teritorijų plotą ir vietą bei numatomą dauginimo teritoriją ar teritorijas.

2. Jei remiantis 1 dalyje nurodytais pranešimais galima manyti, kad 8 straipsnyje nustatyti kiekiai bus viršyti, valstybė narė kiekvienam atitinkamam augintojui paskiria kiekį, kuriuo jis gali prekiauti per atitinkamą auginimo sezoną.

10 straipsnis

Pakuočių ir talpų uždarymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad mišiniai aplinkai išsaugoti būtų parduodami tik uždarytomis pakuotėmis ar talpomis, turinčiomis uždarymo įtaisą.

2. Siekiant užtikrinti, kad pakuotė ar talpa būtų uždaryta, uždarymo sistemą turi sudaryti bent etiketė arba uždedama plomba.

3. 1 dalyje nurodytos pakuotės ir talpos uždaromos taip, kad atidarant pakuotę arba talpą uždarymo sistema būtų sugadinama arba ant augintojo etiketės ar pakuotės arba talpos matytųsi sugadinimo ženklai.

11 straipsnis

Ženklinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad mišinių aplinkai išsaugoti pakuotės ir talpos būtų ženklinamos augintojo etikete arba spausdintu užrašu ar spaudu, kuriuose pateikiama bent ši informacija:

a) tekstas „EB taisyklės ir standartai“;

b) už etikečių tvirtinimą atsakingo asmens pavardė ir adresas arba jo tapatybės ženklas;

c) derliaus gavimo metodas: natūralus ar dirbtinis;

d) uždarymo metai, parašyti taip: „uždaryta …“ (metais);

e) kilmės regionas;

f) sėklų šaltinio teritorija;

g) surinkimo teritorija;

h) surinkimo teritorijos buveinių tipas;

i) žodžiai „gamtinei aplinkai išsaugoti skirtų pašarinių augalų sėklų mišinys, skirtas naudoti tokio paties buveinių tipo teritorijoje kaip ir surinkimo teritorija neatsižvelgiant į biotines sąlygas“;

j) partijos numeris, kurį suteikė už etikečių tvirtinimą atsakingas asmuo;

k) procentinė sudedamųjų dalių svorio dalis pagal rūšį ir prireikus porūšį;

l) deklaruotas neto ar bruto svoris;

m) kai nurodomas svoris ir naudojami granuliuoti pesticidai, dražė ar kiti kieti priedai, nurodoma priedo rūšis, taip pat priedo rūšis ir žiupsnių ar grynų sėklų svorio ir bendro svorio apytikslis santykis;

n) dirbtinio mišinio aplinkai išsaugoti atveju – konkretus mišinio, kuriam taikoma Direktyva 66/401/EEB, sudedamųjų dalių daigumo lygis, kuris neatitinka tos direktyvos II priede išdėstytų daigumo reikalavimų.

2. Dėl 1 dalies k punkto pakanka nurodyti natūralaus mišinio aplinkai išsaugoti sudedamąsias dalis, kaip nurodyta 4 straipsnio 3 dalyje.

3. Dėl 1 dalies n punkto jei konkrečių daigumo lygių yra daugiau nei penki, pakanka nurodyti vidutinį reikalaujamo konkretaus daigumo lygį.

12 straipsnis

Stebėsena

Valstybės narės užtikrina oficialią stebėseną, kad šios direktyvos būtų laikomasi.

13 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje veikiantys augintojai pateiktų ataskaitą apie per kiekvieną auginimo sezoną į rinką pateiktų mišinių aplinkai išsaugoti kiekį.

Valstybės narės, Komisijai ar kitoms valstybėms narėms paprašius, praneša joms apie jų teritorijoje į rinką pateiktų mišinių aplinkai išsaugoti kiekį.

14 straipsnis

Pranešimas apie pripažintas augalų genetinių išteklių organizacijas

Komisijai paprašius valstybės narės nurodo augalų genetinių išteklių institucijas arba valstybių narių šiam tikslui pripažintas organizacijas.

15 straipsnis

Vertinimas

Komisija įvertina šios direktyvos įgyvendinimą iki 2014 m. gruodžio 31 d.

16 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. lapkričio 30 d. priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2010 m. rugpjūčio 30 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO